

EEN DELICAAT MOMENT

Van Niccolò Ammaniti is verschenen
bij Lebowski Publishers:

Ik ben niet bang
Ik haal je op, ik neem je mee
Zo God het wil
Kieuwen
Jij bent mijn schat
Het laatste oudejaar van de mensheid
Laat het feest beginnen
Jij en ik

NICCOLÒ AMMANITI
Een delicaat moment

Vertaald uit het Italiaans door Etta Maris

Lebowski Publishers, Amsterdam 2012

Oorspronkelijke titel: *Il momento è delicato*

Oorspronkelijk uitgegeven door:

Giulio Einaudi editore S.p.A., Torino, 2012

De verhalen van 'Kikkers en kikkervisjes' maken deel uit van het essay 'Nel nome del figlio', geschreven door Massimo en Niccolò Ammaniti

© Niccolò Ammaniti, 2012

© Vertaling uit het Italiaans: Etta Maris, 2012

© Nederlandse uitgave: Lebowski Publishers, 2012

Omslagontwerp: Dog and Pony

Foto omslag: © Getty Images

Foto auteur: © Grazia Neri / Hollandse Hoogte

Typografie: Michiel Niesen, ZetProducties, Haarlem

ISBN 978 90 488 1578 4

NUR 302

www.niccoloammaniti.nl

www.lebowskipublishers.nl

Lebowski Publishers is een imprint van Dutch Media Uitgevers bv

Inhoud

En wat als... 7	
Zullen we spelen? <i>geschreven met Antonio Manzini</i> 17	
Een heel serieuze pik 59	
Liefde en vleermuizen 71	
Het medicijn van het moment 75	
Ze ademt. Zachtjes. Maar ze ademt 81	
Tragische dageraad 87	
In bed met de vijand 107	
De dochter van Shiva 117	
Het doet een beetje pijn 125	
Kickers en kikkervisjes 167	
De vriend van Jeffrey Dahmer is mijn vriend 265	
IJskoud handje 293	
Verhaal voor stoute kinderen 305	
Het Belangrijkste Festival van de Wereld 309	
Jij bent mijn schat <i>geschreven met Antonio Manzini</i> 323	
Apocalyps 371	

En wat als...

Een van de eerste dingen die ik heb geleerd toen ik het beroep van schrijver ging uitoefenen, is dat korte verhalen niet verkopen. Sterker nog: korte verhalen brengen geen lire op – het was toen 1995.

Deze gruwelijke waarheid werd mij door Gian Arturo Ferrari, het opperhoofd van uitgeverij Mondadori, in eigen persoon onthuld na een verschrikkelijke reis.

Ik was die ochtend met de trein uit Rome vertrokken naar Milaan, bloednerveus in het nette colbertje van mijn neef. De dagen daarvoor hadden mijn vrienden en ik uitvoerig gediscussieerd over de stropdas.

De meningen waren verdeeld in twee kampen: mét das, om de indruk te wekken dat je een serieuze persoon bent, en zonder das, om de indruk te wekken dat je een kunstenaar bent.

Ik was gedurende de reis erg opgewonden.

Meneer Ferrari wilde mij ontmoeten omdat hij had besloten mijn eerste roman, *Kieuwen*, opnieuw te kopen. *Kieuwen* was met matig succes verkocht door Ediesse, een kleine uitgeverij, en Ferrari wilde het boek met de vuurkracht van uitgeverij Mondadori opnieuw op de markt brengen.

Ik vond het een schitterend idee, ook al had ik ernstige twijfels over het welslagen van de transactie. Mijn oude vrienden bij Ediesse hadden tegen me gezegd: ‘Wij geven niets aan Berlusconi, laat staan jouw roman.’

Ik begreep hun standpunt maar al te goed... Maar het idee

om mijn *Kieuwen* met harde kافت en in goud opgelegde letters te zien, stond me helemaal niet tegen. En wie weet zou ik, als ik bij een grote uitgeverij publiceerde, misschien ooit nog beroepsschrijver worden.

Maar goed, terug naar de reis. Ik was zo opgewonden dat ik na Bologna van de stress in een diepe slaap ben gevallen en terwijl ik sliep is mijn portefeuille uit mijn colbertje gejat.

Toen ik uitstapte op het station van Milaan (de trein had ook nog vertraging) was ik een ontredderd man. Zonder gsm, want in die tijd waren mobiele telefoons alleen nog in luxe auto's ingebouwd in het dashboard, en zonder een lire op zak. Bovendien had ik geen flauw benul waar die geweldige Mondadori huisde en zat de baas al meer dan een uur op me te wachten.

'Sorry, heb je misschien tweehonderd lire voor me?' De klassieke vraag van de Romeinse drugsverslaafde ontsnapte op die dag in 1995 aan mijn mond.

Om een lang verhaal kort te maken: na wat bedelen heb ik naar Mondadori gebeld en gevraagd naar Ferrari. De telefoniste zei dat er minstens zestig Ferrari's werkten. 'Met welke wilt u praten?'

'Met de baas.'

'De baas van wie?'

'De baas... De baas van iedereen. De belangrijkste persoon die daar is. De *boss*.'

Het was even stil; toen klonk het eerbiedig fluisterend: 'Gian Arturo...?'

'Ja! Precies. Die!'

Ik werd doorverbonden met een zeer professionele secretaresse en uiteindelijk kreeg ik hem te spreken. 'Sorry...' stamelde ik. 'Ik had wat problemen... De trein... Waar moet ik naartoe?'

Het feit dat ik was bestolen wilde ik liever laten rusten.

‘Heel makkelijk! Neem een taxi. En zeg dat je naar Segrate moet, naar Mondadori.’

‘Perfect!’

Helemaal niet perfect. Ik had geen cent op zak.

Ik verzamelde moed. ‘Eh... Ik... Mijn portefeuille is gerold. Is het ver lopen?’

Om kort te gaan: Ferrari heeft de taxi persoonlijk betaald en daarna heeft hij me mee naar boven genomen, naar zijn kantoor op de bovenste verdieping.

Kieuwen hadden ze hem, zoals ik al vermoedde, niet kunnen verkopen. Hij vroeg of ik nog een andere roman had.

‘Nee... Op dit moment niet...’ antwoordde ik. ‘Maar ik heb wel wat korte verhalen.’

Vriendelijk zei hij dat hij geen korte verhalen wilde, die verkochten niet, maar als ik een nieuwe roman zou schrijven, zou hij die graag lezen en indien geschikt publiceren.

Terug in Rome schreef ik *Het laatste oudejaar van de mensheid*, dat het midden hield tussen een lang verhaal en een roman, en met dit als lijvige toevoeging besloot Mondadori de bundel korte verhalen toch te publiceren. De titel luidde *Fango*. Sindsdien zijn er vele jaren voorbijgegaan en heeft *Fango* mij heel wat voldoening gegeven. Ook al is het, zoals de boss al had voorzien, misschien het boek dat het minst van allemaal heeft verkocht.

Desondanks is het voor mij nog steeds onduidelijk waarom het genre ‘kort verhaal’ zo weinig aantrekkelijk is voor de lezers.

Ik slaap weinig.

Ik heb altijd al weinig geslapen, maar elk jaar ontnemt de ouderdom mij een beetje van de slaap die mij rest.

's Avonds val ik te vroeg in een diepe slaap, maar naarmate de uren verstrijken wordt die steeds lichter en onregelmatiger. Bij het minste of geringste sperren mijn ogen zich open, klaar om weer te beginnen. Allereerst kijk ik naar de rode cijfers van de wekker. Vier uur zevenentwintig. Vier uur drieenvijftig. Vijf uur twintig.

Er was een periode dat ik dan opstond en naar mijn computer liep en met de koptelefoon op tegen orks en elfen vocht in een online spel, samen met andere slapelozen verspreid over het schiereiland. Om acht uur was ik een dweil en kon je me weggooien.

Nu speel ik niet meer en blijf ik in bed. Ik lig daar in het donker, in de stilte, de tijd gaat niet voorbij en ik hoop dat ik weer in slaap val, maar dat gebeurt bijna nooit.

In die wakende uren denk ik niet veel bijzonders.

In het warme bed, mijn achterhoofd weggezakt in het kussen, mijn armen tegen mijn borst gedrukt, de honden die zwaar op mijn benen drukken, herinner ik me allerlei dingen uit het verleden en dan verbaas ik me erover hoe mijn brein, overgelaten aan zichzelf en niet gestoord door externe prikkels, tientallen jaren terug kan gaan in de tijd en herinneringen omhoog kan halen (althans, zo komt het op mij over) waarvan ik niet eens meer wist dat ik ze had – kleine alledaagse voorvallen die aankoeken op je neuronen als zeepokken op de romp van een boot. 's Nachts borrelen ze omhoog als gnocchi in kokend water, gezichten van onbekende mensen tijdens een vakantie in Griekenland toen ik achttien was. Ik zit weer aan een tafeltje in een restaurantje onder een johannesbroodboom waar luie witte larven tussen de feta en de tomaten bewegen. Ik herinner me de smaak van cacao-boter op de lippen van een meisje uit Monte Mario met wie ik heb gezoend in de slaaptrein die me naar Engeland bracht. Ik

raak ontroerd als ik terugdenk aan vrienden aan wie ik een nier zou hebben afgestaan, van wie ik zeker wist dat niets en niemand ons ooit zou kunnen scheiden en van wie ik nu niet eens meer weet of ze nog leven.

Deze draaikolk die mij achteruittrekt brengt me er onvermijdelijk toe mijn herinneringen te veranderen, nieuwe verschrikkelijke finales te verzinnen.

Ik weet niet... Terwijl ik zoen met dat meisje uit Monte Mario en de cacaoboter proef, komt uit de ligplaats onder ons een lang dun wezen tevoorschijn, een soort wandelende tak, die zonder iets te zeggen naar ons kijkt. Hij strekt een arm uit. En in zijn hand heeft hij een dode mus, die hij ons aanreikt terwijl er een glimlach op zijn liploze mond verschijnt...

Bijna altijd blijken deze verhalen bij daglicht, voor het computerscherm, flets en moeilijk uitvoerbaar. Ik vertrouw niet erg op plots die opbloeien uit het hart van de duisternis, dat zijn nauwe verwanten van dromen – goed materiaal voor psychoanalytici, maar niet om iets behoorlijks over te schrijven.

Om een voorbeeld te geven: voor het eerste verhaal van deze bundel, ‘Zullen we spelen?’, had iemand me verteld dat er in de polikliniek van Rome klootzakken van verpleegkundigen werkten die oude mensen aan het eind van hun leven uitzochten en hun huissleutels stalen als ze alleen woonden. Op het moment dat die oude mensen teruggingen naar de Schepper, haalden zij het appartement leeg.

‘En wat als...?’ Kijk, zo begint bij mij een verhaal. Met een simpele (en vaak onwaarschijnlijke) hypothese.

En wat als de verpleegkundige het huis binnengaat en daar een monster aantreft, een monsterachtige kleinzoon die wanhopig is omdat hij zijn oma mist?

Het is een vraag die een vondst produceert, het is de motor die elk verhaal dat ik schrijf in beweging zet.

De hoofdpersonen zijn bijna altijd gewone mensen. Hoe zou Pennacchini, mijn buurman, reageren als hij opeens een alien tegenover zich zag staan? Of als een nacht vol toevallige seks al zijn zekerheden omverwerpt? Kan een bangerik, iemand die door iedereen wordt bespot, de wereld redden van de catastrofe? En kan een winnaar, iemand die zich Christus op aarde voelt, transformeren in een lafbek en kan hij, nadat hij een voetganger heeft aangereden, deze halfdood in de berm van een plattelandsweggetje laten liggen?

Opeens ben ik bijna verblind door de duizend mogelijkheden die een plot me biedt; het beneemt me bijna de adem. Ik kan niet meer in bed blijven liggen en spring op en ga schrijven in de donkere woonkamer.

Dit nachtelijke fenomeen geldt alleen voor korte verhalen. Romans schrijf ik overdag.

Romans lijken op heel hoge bergen en om die te kunnen beklimmen is zonlicht nodig. Vanuit de valleikom kan ik heel vaag de in wolken gehulde top zien. Ik herken een mogelijke klimroute via scherpe spitsen en morenen, dan zachte glooiingen waar ik mijn basiskamp kan opslaan en dan, nog hoger, de volgende kampen.

Ik bestook de berg van onderaf met in mijn hoofd een duidelijk idee over hoe ik de top moet veroveren, en dan, al klimmend en verder klimmend, merk ik dat ik mijn route moet verleggen, dat sommige wanden te glad zijn om aan te pakken. Af en toe (zelden) moest ik het opgeven. Kortom: monnikenwerk.

Misschien hou ik daarom wel van korte verhalen. Dat is rennen met je ogen dicht. Dat zijn krachtsprinten. Die hebben geen grote psychologische karakterontwikkelingen nodig, geen complexe architectuur, maar verrassende wendingen die de loop van de gebeurtenissen op zijn kop zetten.

Ze bloeien 's nachts op, maar terwijl ik woest op het toetsenbord rammel, wordt het plafond lichter, beginnen de vogels te kwetteren, puft de vuilniswagen de hoek van de straat om en begint het fletse licht van de dageraad tegen de randen van de vensterluiken te duwen. De tijd voor het verhaal is verdwenen, ik zal er de volgende nacht mee verdergaan.

Dan sta ik op, roep ik de honden en gaan we naar buiten om te wandelen.

Twee verhalen in deze bundel zijn geschreven à quatre mains, samen met Antonio Manzini.

Antonio kan veel: hij is een goede acteur en scenarioschrijver en een uitstekende schrijver. Hij heeft twee romans gepubliceerd.

Antonio en ik zijn al heel lang bevriend en behalve deze twee verhalen hebben we samen drie scenario's geschreven.

Waarom verhalen schrijven met z'n tweeën?

Daar is maar één antwoord op: omdat het leuk is, als je hetzelfde gevoel voor humor hebt en je het prettig vindt om je een paar weken samen op te sluiten.

We reizen vaak samen, voor ons plezier of voor werk. En nadat je dan even hebt gebabbeld over koetjes en kalfjes kom je onvermijdelijk te praten over de boeken en de films die je goed vond. En dan is het zo gebeurd... Dan beginnen we onze eigen verhalen te verzinnen... Het is net lego: ieder draagt zijn eigen steentje bij en op het laatst lukt het ons er iets van te maken wat min of meer blijft staan. Het merendeel wordt weggegooid, maar sommige verhalen weerstaan de tand des tijds. Als we elkaar een volgende keer weer zien frissen we die verhalen op, voegen we details toe en dan nemen we een paar dagen de tijd om ze op te schrijven. Verhalen schrijven met z'n tweeën is een soort vakantie thuis en je hebt niet de onge-

makken van scenario's, waarbij je je voortdurend afvraagt hoe het eruit zal zien op het scherm, of de regisseur het goed zal vinden, wie de acteurs zullen zijn, of de producer het zal accepteren dat er een vrachtwagen neerstort van de steile Amalfitaanse kust.

Het is een feest, werken met Antonio. En dus moeten we plezier maken. De verhalen moeten groteske komedies worden, en een beetje lawaaierig. Ik geloof echt niet dat ik met z'n tweeën dramatische en intieme verhalen zou kunnen schrijven. Met z'n tweeën raak je bepaalde onderwerpen niet aan.

In de boekenkiosken op het station was een afdeling die weinig bezocht werd, bijna verlaten was: die van de pockets.

Tussen de opgestapelde boeken, weggeborgen achter glas, gewikkeld in plastic en bedekt met stof, zocht ik naar de verhalenbundels.

Het was een moment helemaal voor mijzelf, een eenzaam genoegen en van korte duur, omdat de trein op het punt stond te vertrekken.

Ik bestudeerde dan een omslag een beetje, betaalde en stopte het boek in mijn zak. Zodra ik op mijn plaats in de trein zat scheurde ik het verstikkende plastic eraf.

Ik opende een willekeurige bladzijde, vond het begin van het verhaal en begon te lezen. Andere keren keek ik daarentegen eerst naar de inhoudsopgave en koos ik de titel die mij het meest inspireerde.

En terwijl de trein me wegbracht, kwam ik terecht op planeten waar het altijd nacht is, op roltrappen waar geen einde aan komt en tussen echtgenotes die hun mannen doodslaan met bevroren lamsbouten.

Dat was puur genot. En ik hoop dat jij, beste lezer, datzelfde genot zult proeven wanneer je deze bundel leest met verha-

len die ik in de afgelopen twintig jaar heb geschreven. Er zit zo'n beetje van alles bij. De meeste verhalen zijn verschenen in tijdschriften of kranten, en sommige in bloemlezingen van verschillende auteurs. Je hoeft ze niet per se in de trein te lezen. Lees ze waar je wilt en begin bij het begin of begin op een willekeurige bladzijde.

Als ik een gewaagde vergelijking zou mogen maken, dan noem ik de roman een liefdesgeschiedenis; het verhaal is de hartstocht van één nacht.

Tot slot wil ik de vriend op wie ik altijd kan rekenen, Antonio Manzini, bedanken. En de marmeren Aurelio Picca, de prachtige Alba Parietta en de lieflijke Angela Rastelli voor hun bereidwilligheid.

En o ja... Eén laatste ding. Toen ik Ferrari voorstelde de verhalen van *Fango* uit te geven, zei hij: 'Beste Ammaniti, laten we het vergeten, het is een delicaat moment.' Sindsdien zijn er vele jaren voorbijgegaan en telkens als ik me voornam om een nieuwe verhalenbundel te schrijven, betrapte ik mezelf erop dat ik de mensen van Mondadori en Einaudi hoorde zeggen: 'Néé... Liever een roman, dit is een delicaat moment.'

Nu het echt een delicaat moment is, lijkt het mij goed om dit boek deze titel te geven.

Welnu, ik geloof dat ik gezegd heb wat ik wilde zeggen en ik hoop dat jullie je zullen amuseren.

Niccolò Ammaniti
Rome, 22 maart 2012

Zullen we spelen?

GESCHREVEN MET ANTONIO MANZINI

De katvis is als de natuur zelf. Hij bestaat en daarmee uit. Hij heeft van zichzelf geen morele principes, hij is pure blinde stijfkoppigheid. Hij blijft zich vertonen omdat hij niets anders kan en het weinige dat hij weet niet begrijpt.

Joe R. Lansdale

1.

Met zesentachtig jaar hield oma Flaminia nog steeds dapper stand. Ze hadden een paar meter ingewanden bij haar weggehaald, maar ze hield vol in dat ziekenhuisbed, gehecht aan het leven als een teek.

Haar kleinzoon, Fabietto Ricotti, zat naast haar bed. In zijn hand had hij een boek dat vergeeld was door het gebruik. ‘Oma, wat vind je, zal ik je een sprookje voorlezen?’

De vrouw ademde met moeite in het zuurstofmasker, de armen langs haar lichaam.

Fabietto verschoof de kruk en kwam dichterbij.

Haar ogen waren half dicht en het was niet duidelijk of ze wakker was of sliep.

Fabietto’s vader had tegen hem gezegd: ‘Je oma is een Ricotti. Vergeet niet dat je overgrootvader op de Monte Grappa in zijn borst is geschoten, vervolgens naar huis is gegaan en zes kinderen heeft gemaakt. Wij zijn bikkels.’

‘Oma, ben je wakker?’

Ze hadden haar volgestopt met morfine en wie weet of ze nog iets begreep.

Goed, ik ga het gewoon voorlezen, dan gaat de tijd tenminste voorbij... zei Fabietto in zichzelf en hij begon te lezen:

Elke dag na school gingen de kinderen spelen in de tuin van de reus. Het was een grote, mooie tuin, bedekt met zacht gras. Hier en daar bloeiden bloemen die leken op sterren. De vogels streken neer in de bomen en zongen zo lieflijk dat de kinderen stopten met spelen om naar ze te luisteren.

‘Wat zijn wij hier gelukkig!’ zeiden ze tegen elkaar.

Op een dag kwam de reus thuis. Hij was op bezoek geweest bij zijn vriend, de tovenaars van Cornwall, een bezoek dat zeven jaar had geduurd.

‘Wat doen jullie hier?’ vroeg hij met norse stem en toen vluchtten de kinderen weg.

‘Mijn tuin is alleen van mij,’ zei de reus. ‘Dat weet iedereen. Niemand behalve ik mag hier spelen.’

En dus bouwde hij een muur om de tuin en hing daar een bord op: INDRINGERS ZULLEN WORDEN GESTRAFT.

Hij was een erg egoïstische reus.

De arme kinderen wisten niet meer waar ze moesten spelen. Ze probeerden op straat te spelen, maar die was stoffig en vol stenen. Na school liepen ze om de hoge muur heen en praatten ze tegen de tuin.

‘Wat waren we gelukkig,’ zeiden ze tegen elkaar.

Toen kwam het voorjaar en overal op het platteland waren bloemen en vogeltjes.

Alleen in de tuin van de reus heerste nog steeds de winter. De vogeltjes deden geen moeite om te zingen

omdat er geen kinderen waren en de bomen vergaten te bloeien.

Alleen de sneeuw en het ijs waren blij. 'Het voorjaar heeft deze tuin vergeten!' riepen ze uit. 'Daarom zullen wij hier het hele jaar regeren.'

Ze nodigden de noordenwind uit. Die kwam, gehuld in een dikke bontjas, en blies de hele dag door de tuin en wierp de schoorstenen van het dak.

'Wat een verrukkelijke plek,' zei hij. 'We moeten de hagel ook uitnodigen.'

En de hagel kwam. Drie uur per dag sloeg hij op het dak van het kasteel, tot de dakpannen barstten.

'Ik begrijp niet waarom het voorjaar zo lang op zich laat wachten,' zei de egoïstische reus terwijl hij uit het raam keek naar zijn bevroren witte tuin. 'Ik hoop maar dat het weer omslaat.'

Fabietto sloeg puffend het boek dicht.

Te warm. Kwamen de sneeuw en het ijs maar hier in het ziekenhuis wonen.

Oma Flaminia snurkte. En dan te bedenken dat het nog geen vijftien jaar geleden was dat zij hém 's zomers sprookjes voorlas in het appartement bij het naaldbos van Torvaianica.

Uit precies ditzelfde boek. Hij legde het op het nachtkasje en keek op zijn horloge. Nog drie uur voordat zijn zus Lisa hem zou komen aflossen.

Hij pakte het autoblad *Wereld op Wielen* van de vloer. Hij bladerde voor de zoveelste keer door de maxitest van de SUV's.

Er was geen twijfel mogelijk: de Cayenne won het van allemaal.

Behalve dat de Cayenne gejat wordt door Albanezen omdat

het zo'n schoonheid is, en dan vind je 'm volgeladen met uien terug in Tirana. Ik zou de Toyota Rav4 kunnen nemen. Die heeft een uitstekende prijs-kwaliteitverhouding.

Dit waren vrije gedachten. De financiële situatie van Fabietto Ricotti grensde aan armoede. Hij was er zelfs niet in geslaagd om vijfhonderd euro bij elkaar te krijgen om een weekje naar Kreta te gaan met zijn vriendin Alexia.

Hij pakte zijn gsm en zocht in de contactenlijst het nummer van Alexia, maar bleef lang met zijn vinger dralen op de beltoets en zag er uiteindelijk van af.

Het kostte te veel en die trut had niet eens het aanbod van Summer Passport geactiveerd.

Maar een sms'je zou ik haar wel kunnen sturen.

Ze was drie dagen geleden vertrokken en hij had haar nog niet aan de telefoon kunnen krijgen. Hij had haar een stuk of tien sms'jes gestuurd zonder ook maar iets van een antwoord te krijgen.

Misschien is er op Kreta geen bereik. Of misschien leest ze ze wel, maar antwoordt ze niet.

Bij de gedachte dat hij genegeerd werd steeg er een zuur gas op uit zijn maag.

Van roomhoortjes krijg ik maagzuur, waarom eet ik ze toch altijd weer?

In werkelijkheid miste hij zijn schatje verschrikkelijk en dat bezorgde hem nerveuze colitis.

Ik ben in mijn hele leven nog nooit ziek geweest vanwege een vrouw, wat is dit voor nieuwe ontwikkeling?

Hij was altijd een hartstochtelijk aanhanger geweest van een open relatie.

'Alexia, luister, als we altijd op elkaar klitten hebben we meteen genoeg van elkaar. Als een van de twee alleen op reis wil, of twee keer per week met vrienden uit wil, is dat

normaal. Als de een de ander vertrouwt is er toch geen probleem?’ had hij tegen haar gezegd toen het zes maanden geleden aan raakte.

Maar er was wel een probleem.

Alexia had dit gesprek iets te letterlijk opgevat. Ze deed haar eigen ding en ze deed dat groots, zo groots dat Fabietto het spuugzat werd.

Fabietto had de relatie deze moderne touch gegeven omdat hij van plan was die zomer met vrienden naar Minsk te gaan om daar Wit-Russinnen te versieren, terwijl Alexia zoals altijd naar haar grootouders in Soverato zou gaan.

Maar het lot had al zijn plannen in de war geschopt.

Zij was met haar sportschoolvriendinnen naar Griekenland vertrokken en hij zat vastgenageld aan het bed van zijn oma zonder een cent te makken.

Topolone, die er verstand van had, had hem gewaarschuwd. ‘Hé Fab, waar ben jij mee bezig? Als je de vrouwen vrij laat, nemen ze die vrijheid en dan zie je ze nooit meer terug.’

Het bewijs dat Topolone gelijk had, was dat Alexia niet antwoordde op zijn berichtjes. En dat er op Kreta geen bereik was, was gelul, de jongens van telecombedrijf Tim op Piazza Bologna hadden hem verteld dat er op het hele eiland bereik is.

Hij zag voor zich hoe Alexia samen met Lalla en Loredana met blote tieten op het strand van Chania zich als idioten aanstelden met Duitse toeristen.

Hij bracht een hand naar zijn voorhoofd.

Hoe heb ik zo stom kunnen zijn!

Ik moet naar haar toe. Zo gaat het niet langer. Ik zal haar eens goed verrassen. Weet je hoe blij Alexia dan is?

Het probleem was echter dat hij nooit het geld zou vinden om naar Griekenland te gaan, zelfs niet met de rottigste char-

termaatschappij. Hij had Lisa gevraagd of hij wat van haar kon lenen, maar die stond er nog belabberder voor dan hij.

Er restte hem niets anders dan popelen van ongeduld en toekijken hoe zijn oma doodging.

Had ik dan tenminste maar een zomerliefde met een willekeurige slettenbak.

Maar Roberta was in Riccione en Giovanna was naar Spanje vertrokken. Hij had daar op de afdeling een verpleegster leren kennen, een blondine uit Ceccano, die was misschien wel wat, maar die was nu ook met vakantie.

Fabietto haalde zijn handen door zijn haar. Dat was nat. Het was daar zo vochtig dat de korstmossen op de muren groeiden. Hij had ergens gelezen dat warmte bij vochtigheid met drie vermenigvuldigd wordt, of iets dergelijks.

Dit is de Italiaanse gezondheidszorg. Geweldig. En dan moeten wij nog steeds belasting betalen.

Hij stond op en probeerde de airconditioner te regelen. Die was kapot en maakte het geluid van een betonmolen.

‘Flavio! Flavio! De hond mag niet op het bed.’

Fabietto maakte een sprongetje van schrik.

De mummie in het bed naast zijn grootmoeder was herrezen.

‘Flavio! Alsjeblieft, haal de hond eraf,’ vervolgde de vrouw.

Fabietto liep naar haar toe. Haar gezicht was een schedel met een lapje huid erop. Er kwamen twee buisjes uit haar neus en haar lippen waren teruggezogen in haar tandeloze mond.

Ze ijlt.

‘Flavio...?’

Fabietto krabde zich in zijn nek. ‘Mevrouw, er is hier geen Flavio!’

‘Ha... goed zo... Flavio... speel maar, speel maar... de hond, Flavio.’

Fabietto verhief zijn stem: 'Nee, mevrouw, ik ben Flavio niet en er is geen hond! U ligt in het ziekenhuis!'

De vrouw leek heel even iets te hebben begrepen, ze zweeg, maar tilde een blauwe, misvormde hand op en bracht die naar haar gezicht in een poging de buisjes uit haar neus te trekken.

Fabietto hield haar hand tegen. 'Nee, mevrouw, weg met die handen... laat de buisjes met rust!'

De oude vrouw kalmeerde. Ze strekte haar armen langs haar lichaam en begon te snurken. Fabietto wilde juist teruglopen naar het bed van zijn oma, toen er een kreet door de ruimte klonk: 'Iolanda!'

Het was opnieuw de oude vrouw.

Fabietto bracht zijn hand naar zijn borst en draaide zich boos om naar het oude mens: 'Wat nou weer, mevrouw! Zo krijg ik nog een hartaanval!'

'Iolandaaaaa!' krijste de vrouw nog harder.

'Er is hier geen Iolanda! Begrijpt u dat?'

'Flavio! Flavio!'

Nu schreeuwden ze door elkaar heen.

'Kop houden! Er is geen Flavio, er is geen Iolanda! Er is geen verpleegster, er is niemand, tering nog aan toe!'

De oude vrouw schreeuwde alsof ze op het rad van de Inquisitie lag.

Fabietto begon als een gek te krijsen naar de deur van de ziekenzaal: 'Zusteeeeeer!'

Plotseling zweeg de oude vrouw en bleef roerloos met opengesperde ogen liggen.

Het diagram van het elektrocardiogram op de monitor naast het bed was een horizontale lijn.

'Hé! Mevrouw... nou geen grappen met me uithalen, hè?' Hij pakte haar hand. Hij schudde eraan, maar er gebeurde niets. Hij liet de arm los, die levenloos terugviel op de matras.

Fabietto sloeg zijn handen om zijn hoofd. ‘Verdorie, mevrouw... het spijt me...’ Hij drukte op het knopje om de verpleegster te roepen. ‘Als een hond zo alleen ben je weggegaan... wat een nare dood.’ Hij trok zijn laaghangende bermuda recht en begon hoofdschuddend door de kamer te ijsberen. Toen strekte hij zijn arm uit naar de gang. ‘Je zou verwachten dat er nu iemand komt! Die verrotte artsen! Niet te geloven...’ Hij liep de gang op. Verlaten.

Juist wilde hij weer gaan zitten, toen hij zag dat het laatje van het nachtkastje naast de dode vrouw openstond. Er lag een Vuittontas in.

Niet doen... De verpleegster komt zo binnen.

Hij stond op en liep naar het raam. Buiten was geen mens te bekennen. Het pleintje voor het ziekenhuis kookte en de krekels schreeuwden in de verdorde dennenbomen.

Met zijn handen in zijn zakken liep hij behoedzaam naar het nachtkastje. Hij keek om zich heen.

In feite heb jij... het niet meer nodig, toch?

Hij pakte de tas. Er zat een agenda in, een sleutelbos en een portefeuille. Die maakte hij open. Vijftig euro. Hij stopte het biljet snel in zijn zak.

In de portefeuille zat ook een identiteitskaart. De foto was oud, minstens een jaar of twintig. Een elegante dame. Hij las de naam. Letizia Tombolino Scanziani.

Een dubbele achternaam. Ze is van adel. Ze heeft geld.

Hij keek naar het adres. Via Gramsci 39.

Parioli. Chique buurt.

En dat daar waren waarschijnlijk de huissleutels.